

جلسه اول: عیوب روحی و روانی انسان

موضوع بحث، انسان کامل از دیدگاه اسلام است. انسان کامل یعنی انسان نمونه، انسان اعلیٰ یا انسان والا. انسان مانند بسیاری از چیزهای دیگر، کامل و غیرکامل دارد و بلکه معیوب و سالم دارد و انسان سالم هم دو قسم است:

انسان سالم کامل و انسان سالم غیر کامل. شناختن انسان کامل یا انسان نمونه از دیدگاه اسلام، از آن نظر برای ما مسلمین واجب است که حکم مدل و الگو و حکم سرمشق را دارد. یعنی اگر بخواهیم یک مسلمان کامل باشیم - چون اسلام می خواهد انسان کامل بسازد - و تحت تربیت و تعلیم اسلامی به کمال انسانی خود برسیم، باید بدانیم که انسان کامل چگونه است. چهره انسان کامل - چهره روحی و معنوی - چگونه چهره ای است، سیمای معنوی انسان کامل چگونه سیمایی است و مشخصات انسان کامل چگونه مشخصاتی است تا بتوانیم خود جامعه خود را آنگونه بسازیم. اگر ما «انسان کامل» اسلام را نشناسیم، قطعاً نمی توانیم یک مسلمان تمام و یا کامل باشیم و به تعبیر دیگر، یک انسان ولو کامل نسبی - از نظر اسلام - باشیم.

راههای شناخت انسان کامل از نظر اسلام

شناخت انسان کامل از نظر اسلام دو راه دارد: یک راه دین است که ببینیم قرآن - در درجه اول - و سعت - در درجه دوم - انسان کامل را - اگرچه در قرآن و سنت تعبیر «انسان کامل» نسبت و تعبیر «مسلمان کامل» و «مؤمن کامل» است - چگونه توصیف کرده اند. ولی به هر حال معلوم

است که مسلمان کامل انسانی است که در اسلام به کمال رسیده است و مؤمن کامل یعنی انسانی

که در پرتو ایمان به کمان رسیده است.